

PRIJEDLOG UPUĆEN NADLEŽNIM MINISTARSTVIMA I ONIMA KOJI DONOSE ODLUKE

Poštovani;

Kao stručnjak u području energetske učinkovitosti u zgradama, koje je predmet mog djelovanja i rada već preko 20 godina, smatram da moram reagirati u trenutku kad je pred nama velika energetska kriza i poskupljenje energenata.

Svi savjeti za smanjenje potrošnje energije i obećanja da će se pomoći građanima, ne mogu se usporediti s benefitima energetske obnove zgrada.

Energetska obnova zgrada smanjuje potrošnju energije za grijanje 50-80%, a dugoročno donosi višestruke koristi. Uložena investicija vraća se kroz smanjeni trošak za energiju, uz povećanje udobnosti boravka i tržišne vrijednosti nekretnine, te doprinosi održivom razvoju.

Sve druge mjere su kratkoročne i jednokratne i ne rješavaju problem u korijenu.

Trenutno želim upozoriti da u Hrvatskoj postoji preko 1.000 spremnih i detaljno razrađenih projekata energetske obnove višestambenih zgrada koji su ostali bez sufinanciranja na pozivu za sufinanciranje 17.05.2022. zbog ograničenih sredstava. Projekti pripremani zadnjih 5 godina ostali su bez sufinanciranja u drugoj sekundi Poziva. Ministarstvo je obavijestilo potencijalne prijavitelje na Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Energetska obnova višestambenih zgrada“ (NPOO.C6.1.R1-I1.01) da je zbog iskorištenja raspoložive financijske alokacije Poziv zatvoren s danom 2. kolovoza 2022. godine. U razmatranje je ušlo 235 projekata od ukupno preko 1.000 spremnih za prijavu.

Svaka takva zgrada provedenom energetsom obnovom smanjuje potrošnju energije za grijanje preko 50% (što je bio minimalni uvjet na pozivu) što znači da se potrošnja energije po m² površine zgrade smanjuje za prosječno 100-150 kWh/m² godišnje.

Kad to pomnožite s prosječnom veličinom zgrade od 2.000 m² i brojem spremnih projekata od najmanje 1.000, dolazi se do velikih brojeva u uštedi u energiji na godišnjoj razini, prvenstveno plina. Ušteda u plinu koji je osnovni energent i za sustave daljinskog grijanja iznosi najmanje 20 mil. m³ godišnje, što predstavlja 1% od ukupnog uvoza plina u RH, ili 3,4% potrošnje prirodnog plina u kućanstvima. Ušteda ostvarena energetsom obnovom se kumulira u svim slijedećim godinama, za razliku od interventnih mjera snižavanja komfora u zgradama ili zamjene energenta.

Sve što je potrebno je odvojiti sredstva za dodatno sufinanciranje zgrada koje su već u sustavu EU fondova i projekti će krenuti, pokrenuti se investicije i značajno će se pomoći građanima u prevladavanju nadolazeće energetske krize koja je pred nama.

Jeste li znali da Republika Hrvatska, prema usvojenoj Dugoročnoj strategiji obnove fonda zgrada RH, do 2050. godine mora obnoviti približno 168 milijuna m², od čega 110 milijuna

m² stambenih zgrada. Stopa obnove trebala bi rasti od 1% u 2021. i 2022., 3% do 2030., do čak 4% godišnje do 2050. godine. Daleko je Hrvatska od tih stopa energetske obnove, za što ćemo svi mi vjerojatno plaćati kazne.

Cilj je prvenstveno smanjiti energetske potrebe u zgradama, ali i poticati ugradnju učinkovitih sustava i obnovljivih izvora energije. Procijenjene investicije za obnovu višestambenih zgrada prema ciljevima Dugoročne strategije obnove nacionalnog fonda zgrada iznose 17,2 milijardi kuna. Do kraja 2024. godine biti će potrebne investicije od oko 4,3 milijardi kuna, kako bi ostvarili ciljeve iz Strategije.

Upravo je sada trenutak, kad imamo spremne gotove projekte, iskoristiti mogućnost dodatnog sufinanciranja i značajnom broju građana olakšati postojeće velike izdatke za energiju i energente.

Možda uz sve obaveze koje imate niste o tome razmišljali na taj način, pa koristim priliku da upozorim na činjenice i mogućnosti koje su nadohvat ruke.

Unaprijed hvala što ste pročitali ovo pismo i što ćete barem pokušati prihvatiti gore navedeni prijedlog.

S poštovanjem

Željka Hrs Borković, dipl.ing.arh.

Konzultant za arhitekturu i energetska učinkovitost